

HERTOGPOST augustus 2019

Maandblad van de 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
31^e jaargang nummer 7

Geachte leden,

Hierbij nodigen wij u uit voor de ledenavond op donderdag 22 augustus a. s. in zaal 1 van sociaal cultureel centrum 'De Helftheuvel', Helftheuvelpassage 115, 5224 AC te 's-Hertogenbosch. Aanvang 20.00 uur.

Agenda ledenavond 22 augustus 2019

1. Opening, verslag 27 juni j. l., ingekomen stukken en mededelingen
2. **WILDE VEILING**
(Reglement Wilde Veiling: zie pag. 30)
3. Rondvraag
4. Sluiting

In deze Hertogpost o. m.:

- ❖ Albumblad: Mark van den Berg
- ❖ Herman Moerkerk: van alle markten thuis
- ❖ Kunst op de Kaart (10): Alexander Savinov
- ❖ 'Schaeffer' typenrader- en nachtuurstempel op één ansichtkaart
- ❖ 'The Stamp'
- ❖ 75 jaar bevrijding van 's-Hertogenbosch
- ❖ Type Veth: enkel- en meervoudige frankeringen (22)
- ❖ Inschrijving voor Hertogpost 2020 is geopend
- ❖ Sandd wordt volwassen

Nadat op 25 juli j. l. in onze contreien de temperatuurgrens van 40⁰ C ruimschoots werd overschreden, gaan we een periode tegemoet waarin de buitentemperatuur naar verwachting meestal beneden de 25⁰ zal uitkomen. Een situatie die uitnodigt ons weer op onze geliefde bezigheid te storten: het verzamelen van postzegels en al het andere wat onder de noemer valt van 'filatelie'.

Op 22 augustus beleven we de aanvang van het seizoen dat in het teken zal staan van het 90-jarig jubileum van de vereniging. Laten we van start gaan met een spetterende Wilde Veiling! Dat wil zeggen: haal letterlijk en figuurlijk alles uit de kast wat daaraan kan bijdragen.

VERSLAG VAN DE BIJENKOMST VAN 27 JUNI 2019

1. Opening: precies om 20.00 uur, op deze prachtige zomeravond. De opkomst is prima: we tellen meer dan 60 aanwezigen. Bericht van verhindering hebben we binnen gekregen van de heren: Houdijk, Tilstra, Van den Berg en Zwartepoorte en van mevr. Spierings. Ook een warm woord van welkom aan onze spreker van vanavond, de heer Arnold van Berkel. De voorzitter merkt op, dat alle bibliotheekactiviteiten (bij afwezigheid van onze bibliothecarissen) vanavond zullen lopen via Huber van Werkhoven. Op zaterdag 13 juli houden wij tijdens de maandelijksse instuif onze grote zomeropruiming, tegen zeer aantrekkelijke prijzen. Ook doet de voorzitter een beroep op een aantal vrijwilligers om op zaterdag 10 augustus te helpen bij de verhuizing van onze opslagruimte naar een andere lokaliteit in hetzelfde complex. Geeft u a.u.b. op bij de voorzitter. Met 10 vrijwilligers hebben we het binnen een paar uur geklaard. Op het **verslag van 23 mei** zijn geen op- of aanmerkingen, zodat het kan worden vastgesteld. Ook begroeten wij vanavond een aspirant-lid. Van harte welkom.

2. De lezing van vanavond: door Arnold van Berkel belooft een spectaculaire te worden. Er is zelfs geluidsapparatuur aanwezig. Zijn lezing heeft hij de titel 'Rondom Rudolf Schock' meegegeven. Het wordt al gauw duidelijk waarom 'Rondom'. Er is slechts één postzegel bekend met een afbeelding van de Duitse tenorzanger Rudolf Schock, en dan ook nog vanaf de achterkant: we zien hem op zijn rug. Een knappe ingreep van Arnold om daar toch nog een zeer verdienstelijke lezing van te maken. Er is namelijk heel veel te vertellen (en met name ook te laten zien) over het leven 'Rondom' Rudolf Schock, in 1915 (tijdens de Eerste Wereldoorlog) in Duisburg geboren. Geboren in een arm gezin, en van zijn 13e tot zijn 18e levensjaar de kost verdienend als kapper. In 1923 zette hij de eerste stap van zijn imposante carrière. Hij kreeg een aanstelling in het koor van de

**'s-Hertogenbossche Filatelistenvereniging opgericht 8 oktober 1930
Inschrijving Kamer van Koophandel Oost-Brabant, nummer 40216509**

**Secretaris René Kok, Jacq Perkstraat 45, 5242 GA Rosmalen
telefoon 073 – 523 04 79 E-mail: secretaris@hertogpost.nl**

**Redacteur Hertogpost Huber van Werkhoven: tel. 073 – 613 24 38
E-mail: redactie@hertogpost.nl**

**ING rek.nr. NL76 INGB 0001 0779 71
t. n. v. 's-Hertogenbossche Filatelistenvereniging
de jaarcontributie bedraagt in 2019 binnen Nederland € 37,50**

**Nieuwtjesdienst E-mail: nieuwtjesdienst@hertogpost.nl
Commissie Nalatenschappen E-mail: veiling@hertogpost.nl
PR Carel Trietsch E-mail: pr@hertogpost.nl
Bibliothecaris E-mail: bibliotheek@hertogpost.nl
Website: www.hertogpost.nl E-mail: info@hertogpost.nl**

schouwburg in Duisburg. Zingen en wandelen vormden de kernbegrippen, zeg maar de passies van zijn leven. En zo leidt Arnold ons door zijn leven, aan de hand van unieke postwaardestukken met prachtige zegels en stempels, aangevuld met geluidsfragmenten. Nostalgie en herinneringen aan de muziek van onze ouders vierden hoogtij. Ik bespeurde zelfs een licht opkomend meedeinen. En zo ontvingen we door het benoemen van o. a. zijn tegenspelers, de orkesten, de theaters waarin hij optrad, en de componisten van wie hij werken ten gehore bracht enorm veel informatie over deze mateloos populaire zanger. Hij had wellicht zijn tijd mee? De opkomst van de platenplayer, de bandrecorder, de radio en de platenfirma's bevorderden zijn populariteit in grote mate. Er viel veel te genieten vanavond, dat is wel duidelijk. Een mooi applaus voor een prachtige lezing viel Arnold ten deel. Dank daarvoor. We gaan vervolgens over tot

3. De verkopning van vanavond: er staat weer een prachtige veiling klaar met 175 kavels. Voor iedereen wat wils. Dat bleek ook wel. Meer dan 70 % van de kavels zijn vanavond van eigenaar gewisseld. Enorme uitschieters waren er ook. En natuurlijk ook bijzondere koopjes. Ik zag alleen maar blijde en tevreden gezichten. We hebben de komende dagen weer genoeg uit te zoeken. Iedereen tevreden, waaronder ook de veilingmeester en de samenstellers van deze veiling. Wellicht een goede plek om ze hier weer eens voor te bedanken. Vaak realiseren we ons niet hoeveel werk er zit in het samenstellen van zo'n grote veiling.

4. De gratis verloting: levert ook weer een glimlach op het gezicht van de winnaars. We gaan vervolgens over tot:

5. De rondvraag: daar wordt geen gebruik van gemaakt. Dan rest de voorzitter niets anders dan

6. De sluiting: van de avond te voltrekken. Hij wenst iedereen wel thuis, een fijne vakantie, veel postzegelplezier, wellicht nog tot de instuif van 13 juli (ook Zoetelief gaat gewoon door) en tot op de volgende bijeenkomst met de Wilde Veiling.

René Kok, secretaris.

MEDEDELINGEN VAN HET SECRETARIAAT

De **volgende bijeenkomst** van de vereniging is op donderdag 26 september a. s. om 20 uur in scc De Helftheuvel. Zaal 1 is om 19 uur open.

De **volgende postzegelinstuif/ruilbeurs** van de vereniging is op zaterdag 14 september a. s. van 10 tot 12.30 uur in scc De Helftheuvel. U kunt de kavels inzien van de septemberveiling en niet-verkochte kavels van vorige verkopingen alsnog kopen.

De volgende **Bossche Postzegelbeurs Zoetelief** is op zondag 1 september a. s. van 9.30 tot 12.30 uur in de Noorderkroon bij de Ploosche Hof. Adres: Manis Krijgsmanhof 71, 5233 BR 's-Hertogenbosch.

HERTOGPOST 2020: Inschrijving geopend

De voorbereidingen voor Hertogpost 2020, de Nationale Postzegelton-
stelling in de Brabanthallen op 19 t/m 21 maart 2020, zijn in volle gang. Achter
de schermen wordt hard gewerkt aan wat een van de belangrijkste filatelis-
tische evenementen van de laatste jaren belooft te worden.

Onlangs is bekend gemaakt dat een
apart gedeelte van de tentoonstelling
zal worden ingericht waarbij het
accent ligt op het thema 'Herwonnen
Vrijheid 1940 – 1945'.

In 2020 zal immers wereldwijd
worden stilgestaan bij het feit dat 75
jaar geleden een einde kwam aan de
Tweede Wereldoorlog.

De wedstrijdton-
stelling vindt plaats in de categorieën I en II. Maar tevens
is er een afdeling 'propaganda'. Daarbij vindt geen jurering plaats en is de
inzender niet gebonden aan regels en reglementen. Ook de inzenders in de
afdeling 'propaganda' ontvangen een certificaat, een medaille, de catalogus en
genieten vrij entree.

**Nadrukkelijk nodigen we leden van onze vereniging uit aan de
tentoonstelling deel te nemen.**

De website www.hertogpost-event.nl kunt u raadplegen voor verdere
informatie en/of stuur een mail naar info@hertogpost-event.nl.

Voor al uw verdere vragen en opmerkingen kunt u terecht bij voorzitter Peter
Teurlings.

75 JAAR BEVRIJDING VAN 'S-HERTOGENBOSCH

Op 27 oktober 1944 gaven de Duitsers de strijd om 's-Hertogenbosch op, de stad die gold als hun belangrijkste bruggenhoofd ten zuiden van de Maas. Vijf dagen lang hadden de soldaten van de Britse 53ste (Welsh) divisie slag geleverd met de grimmig weerstand biedende Duitse verdedigers. Onder de Bossche burgers vielen die dagen 118 doden en raakten 80 gewond. Ook de materiële schade was aanzienlijk. 's-Hertogenbosch betaalde een hoge prijs voor zijn bevrijding.

Dat is nu 75 jaar geleden en zal in oktober uitgebreid worden herdacht. Onder andere tijdens een tentoonstelling in het Jheronimus Bosch Art Center in de Hinthamerstraat, die zal worden geopend op donderdag 24 oktober a. s.

Dan vindt de officiële presentatie plaats van het Oorlogsdagboek van Bets Reijnen. Haar kinderen Kaspar en Lia van Grinsven hebben samen met onze secretaris René Kok aan de totstandkoming van dit boek een belangrijke bijdrage geleverd, dat handelt over de belevenissen van een Bosch meisje tijdens de Tweede Wereldoorlog. Delen van het dagboek, brieven en foto's zullen te zien zijn tijdens de tentoonstelling.

Min of meer los daarvan zullen poststukken worden tentoongesteld die tijdens de Tweede Wereldoorlog zijn verstuurd uit en naar 's-Hertogenbosch en die al eens een rol hebben gespeeld in het boek Postverkeer in Barre tijden (2010) van Huber van Werkhoven.

De tentoonstelling wordt geïmplementeerd met prenten van de oer-Bossche kunstenaar Herman Moerkerk, afkomstig uit de verzameling van Jo Timmermans (eveneens lid van onze vereniging!) Weliswaar woonde Herman Moerkerk tijdens de oorlogsjaren in Haarlem, waar hij actief was in het verzet. Min of meer toevallig komt Herman Moerkerk al uitvoerig aan de orde op pag. 6 e. v. van dit nummer van Hertogpost.

H. v. W.

HERMAN MOERKERK (1879-1949): VAN ALLE MARKTEN THUIS

door Huber van Werkhoven

In 1842 komt ene Herman C. Moerkerk uit Amsterdam naar 's-Hertogenbosch, waar hij als marktkoopman in textiel aan de slag gaat. De zaken lopen goed en na ongeveer tien jaar opent hij een echte winkel. In de jaren tachtig neemt zoon Gerard de zaak van zijn vader over. Deze is dan inmiddels gevestigd in een winkelpand aan de Bossche Markt, naast de Moriaan, het oudste bakstenen huis van Nederland (afb. 1).

Gerard Moerkerk en zijn vrouw Maria krijgen zes kinderen, waarvan er maar een blijft leven: Herman, de helft van een tweeling waarvan de andere helft

sterft vlak na de geboorte.

Herman groeit als een braaf katholiek jongetje op aan de levendige Bossche Markt, in een winkel met veel personeel, waar moeder Maria de leiding voert en die een ontmoetingsplaats is voor mensen uit alle standen. De Bossche sjiem komt er voor dames- en herenkleding, stoffen, sokken, boorden enz. De naaisters uit de armoedige volksbuurt De Pijp, die grenst aan de achterkant van de winkel, kopen er hun garen en band.

Afb. 1: Het winkelpand van H.C. Moerkerk in de huidige situatie.

Herman volgt zijn middelbare schoolopleiding in Sittard op het door de jezuiten geleide internaat St. Louis. Hij kan gemakkelijk meekomen, maar toont wel meer talent voor tekenen dan voor boekhouden. Toch komt hij na zijn examen, terug in Den Bosch, werken bij zijn vader in de zaak. Zijn tekentalent ontwikkelt hij d. m. v. privélessen bij verschillende Bossche kunstenaars. Hij gaat dus niet naar de academie en toont zich later als kunstenaar voornamelijk autodidact. Vooral de Markt en het Bossche leven van alledag zijn een voortdurende inspiratiebron voor de jonge Moerkerk. Verder toont hij zich zijn leven lang hevig onder de indruk van de Sint-Jan.

In 1901 trouwt hij, 22 jaar oud. In 1904 heeft hij zijn eerste expositie in Amsterdam. En hij maakt kunstreizen naar Frankrijk en Italië. In 1912 betreft

hij een woning aan de Brugstraat in de nieuwe wijk het Zand. De Bosschenaren leren hem in die tijd kennen als journalist, tekenaar, schilder en niet te vergeten als organisator van tentoonstellingen en andere evenementen. Nadat hij in 1913 de kostuums en wagens voor een sprookjesoptocht ontwierp, bij de viering van 100 jaar Koninkrijk der Nederlanden, weet iedereen in Den Bosch wie Herman Moerkerk is.

Op 5 januari 1915 gaat een brief van de firma H.C. Moerkerk (de voorletters van de oprichter, grootvader Moerkerk, blijven gehandhaafd) naar een handschoenenfabriek in Rabenstein 'bei Chemnitz in Sachsen' (afb. 2). De envelop, die sinds kort mijn verzameling siert, vormt de aanleiding voor dit verhaal en is de reden de blik verder voornamelijk te richten op het jaar 1915 in het leven van Herman Moerkerk. Hij wordt dat jaar 36.

Afb. 2: Aangetekende brief van 's-Hertogenbosch d. d. 5.1.1915 naar Rabenstein. 'Militärischerseits unter Kriegsrecht geöffnet'. Gecensureerd en 'Freigegeben' in Emmerich. In Rabenstein aangekomen op 8 januari (stempel op achterzijde.) Ik neem

aan, afgaande op het fraaie handschrift van de adressering, dat Herman Moerkerk, die immers ook een opleiding had gevolgd als kalligraaf, deze zelf heeft geschreven.

De envelop, die een bestelling zal hebben bevat, is in zoverre tevens interessant, omdat het handelsverkeer tussen Nederland en Duitsland tijdens de Eerste Wereldoorlog op een laag pitje stond. Met name Groot-Brittannië hield nauwlettend in de gaten of er geen in- en uitvoer plaatsvond die de positie van Duitsland kon bevoordelen. Denk aan de levering van Limburgse steenkool waarop Duitse legertrains zouden kunnen rijden. En Nederland wilde niet zaken doen die zijn neutraliteit in gevaar zouden kunnen brengen. Of die handschoenen in 's-Hertogenbosch zijn aangekomen is dus maar de vraag.

Het jaar 1915 (afb. 3)

Voor Herman Moerkerk was 1915 een druk en veelbewogen jaar. In de plaatselijke, maar ook in de landelijke kranten komen we hem frequent tegen. Hij toont zich actief, productief, veelzijdig en maatschappelijk betrokken (afb. 4). - De Bossche Kunstkring, waarvan hij voorzitter is, organiseert in januari een 'steuntentoonstelling' van schilderijen en tekeningen. Daaraan is een verloting verbonden 'ten bate der Bossche armen'. Burgemeester jhr. v. d. Does de Willebois opent de tentoonstelling, waar werk te zien is van o. a. Josef en Isaac Israëls, Antoon Derkinderen, Dirk Schaefer, Jeannette, Corry en Frans Slager, Jan Toorop en natuurlijk van Moerkerk zelf. Hij laat bij die gelegenheid prenten zien over Belgische vluchtelingen, onder andere zoals die in 1914 aankwamen op het station van 's-Hertogenbosch.

Afb. 3: Het gezin Moerkerk ca. 1915. Herman Moerkerk leunend op de vleugel – hij was een verdienstelijk pianist – met zijn vrouw en vier kinderen.

Afb. 4: Herman Moerkerk schildert het Bossche carnaval met een lach en een traan.

- In februari wordt in het Casino bij gelegenheid van de 500ste opvoering van Heijermans' Op hoop van Zegen de auteur gehuldigd door een comité waarvan Moerkerk deel van uitmaakt.
- In de zomer verschijnt in Amsterdam een boekje 'Sprookjes van Grootvader', geïllustreerd (en waarschijnlijk ook geschreven) door Herman Moerkerk.
- Regelmatig verschijnen van zijn hand in Dagblad De Tijd en in de Provinciale Noordbrabantsche en 's-Hertogenbossche Courant (PNHC) artikelen over beeldende kunst en muziek. Dat jaar bijvoorbeeld over de gewelfschildering in het koor van de St. Jacobskerk, en over een 'Beethoven avond'.
- De Katholieke Illustratie, het familieblad van katholiek Nederland, viert in 1915 zijn 50ste jaargang. Landelijk wordt uitgebreid geadverteerd: 'Nog hebben wij ons o. m. verzekerd van de medewerking van den zoo bekenden teekenaar HERMAN MOERKERK.'
- Moerkerk is betrokken bij de oprichting van de R. K. Leeszaal en Boekerij die in november 1915 in 's-Hertogenbosch wordt geopend.
- Tijdens de jaarvergadering van het Provinciaal Genootschap van Kunsten en Wetenschappen in Noord-Brabant (Moerkerk is ook hier lid van het bestuur) vindt een tentoonstelling plaats van tekeningen van Moerkerk: 'Schoonheid der stegen en stadshoekjes te 's-Hertogenbosch'.
- Hij is lid van het comité dat zich heeft gevormd als 's-Hertogenbossche Concertvereniging. Dit stelt zich ten doel in het winterseizoen 1915-1916 een 3-tal concerten te doen geven.

**ROOMSCH
KATHOLIEKE
KIEZERS!**

Lant U niet van de wijs brengen
nôch door het „uit den hoek lokken“
van den Heer MOERKERK in een
ander blaaf;
nôch door eenig protest;
nôch door waarachtiglijk nog volgende
verklaringen van den **voorzitter**
— en niet de leden — van een of
andere opgebeven vereeniging.

(Heeft de Heer **MOERKERK**
zulke verklaringen noodig?)

Luistert niet naar de schandelijke en
voor allen ergerniswekkende bewering,
dat het een uwer voornaamste (!!!)
plichten als Katholiek zou zijn, om
te stemmen op den candidaat eenzer
Kath. Kiesvereeniging (900 kiezers —
80 leden — 33 vóórstemmers!).

Toont, dat gij zelf uwe plichten en
rechten als Katholiek burger kent en
stemt Dinsdag a.s. op
niemand anders dan

**Herman
Moerkerk.**

Een bescheiden man,
een eertijk man,
een beschaafd man,
een best ontwikkeld man,
een voorkomend man,
een vooruitstrevend man,
een weisprekend man,
en vooral

een oprecht Katholiek!

Een Katholiek Kiezer
in district I,
tevens lid der
R. K. Kiesvereeniging.

- Op 26 december vindt in het Casino een 'Groot Liefdadigheids Matinée plaats ten bate van het R. K. Sanatorium Dekkerswald' met Levende Beelden, ontworpen door Herman Moerkerk.

- Rond Kerstmis exposeert de Leeuwarder Kunstkring tekeningen van Herman Moerkerk.

- Maar de meeste publiciteit krijgt Moerkerk doordat hij zich kandidaat stelt voor de gemeenteraadsverkiezingen op 17 augustus, met als belangrijkste tegenstrever de Bossche kunstenaar Dorus Hermsen. De tumultueuze verkiezingsstrijd gaat gepaard met een lawine aan pamfletten, advertenties, commentaren en ingezonden brieven in de plaatselijke kranten (afb. 5). Grote verwarring ontstaat over de vraag of Moerkerk zich uiteindelijk al dan niet heeft teruggetrokken. Ten slotte wint Moerkerk met 339 stemmen, tegen Hermsen met 291 stemmen.

De volgende dag, zo is te lezen in De Tijd, reden een aantal Bossche kunstvrienden in automobielen en andere vehikels naar Udenhout, waar Moerkerk tijdelijk verbleef, om hem geluk te wensen met zijn verkiezing tot raadslid, 'wat met improvisaties, bloemen enz. jegens den sympathieken kunstenaar gepaard ging.'

Als warm pleitbezorger voor behoud van het monumentale karakter van de stad, o. a. voor het handhaven van de stadswallen, maakt hij zich in de raad sterk voor

Afb. 5: Advertentie in de PNHC van 14 augustus 1915.

de oprichting van een 'schoonheidscommissie'.

Hoewel supporter van het Bossche carnaval (hij is lid van de Raad van Elf) steunt hij het voorstel carnaval maar even over te slaan ('nu ongepast: de wereld is in oorlog!')

Dat hij niet in de wieg is gelegd voor het beroep van politicus, blijkt wanneer en hoe hij het onderspit delft in het debat over de positie van de directeur van de School voor Beeldende en Nuttige Kunsten. Moerkerk gaat conflicten bij voorkeur uit de weg en verlaat binnen een jaar alweer de politiek, om er niet meer in terug te keren.

En daarna

Na het overlijden van zijn vader in 1923 neemt Herman Moerkerk de zaak over. 'Het heeft iets Vondeliaans', merkt een journalist op, verwijzend naar Joost van den Vondel, die in 1610 de kousenhandel van zijn vader voortzette. Maar de textielwinkel aan de Bossche Markt staat er slecht voor, met schulden en onbetrouwbaar personeel. Moerkerk moet de winkel opheffen en is voortaan afhankelijk van de opbrengsten van zijn eigen werkzaamheden. In 1928 aanvaardt hij een vaste baan als illustrator bij De Spaarnestad, uitgever van de Katholieke Illustratie. Hij verhuist naar Haarlem, maar behoudt het contact met 's-Hertogenbosch, o. a. als ontwerper en regisseur van toneelvoorstellingen en revue's. Uiteindelijk krijgt Moerkerk in Haarlem net zoveel erkenning als in zijn geboortestad.

Afb. 6: Advertentie van de firma H.C. Moerkerk in de PNHC van 5 januari 1915, dezelfde dag dat de brief wordt verzonden naar de handschoenenfabriek van Carl Drechsler in Rabenstein.

ALBUMBLAD

MARK VAN DEN BERG:

'HET GAAT GOED MET ME; IK HEB RUST GEVONDEN, IK DOE VRIJWILLIGERS ACTIVITEITEN EN IK HEB VEEL PLEZIER MET POSTZEGELS VERZAMELEN.'

door Joep van Zijl

Op een heerlijke ochtend ben ik onderweg naar het oude vestingstadje Heusden aan de Bergsche Maas voor een gesprek met Mark van den Berg, die samen met Jaap sinds begin 2019 de bibliotheek van onze vereniging verzorgt. Ik ben iets te vroeg voor de afspraak, maar Mark staat me al op te wachten. Hij zit midden in de verhuizing binnen Heusden en heeft al een deel van zijn spullen overgebracht. Hij neemt me daarom mee naar de (vis)markt waar we op het terras van eetcafé Havenzicht een fijn gesprek hebben onder het genot van koffie en gebak. De sfeer van de haven op de achtergrond en de markt voor ons, en de stilte tijdens die ochtend bieden Mark alle ruimte te vertellen over zijn achtergrond en hobby.

Achtergrond

Mark is 46 en geboren in Heesch. Toen hij opgroeide, woonde hij in een mooi wit huis achter de Brabanthallen dat inmiddels helaas is afgebroken. Tot zijn 33ste woonde hij in Den Bosch Noord en vervolgens in Haarsteeg en Herpen. En nu dus al enige tijd in Heusden, waar hij echt rust heeft gevonden en met begeleiding zelfstandig woont. Zijn begeleider Jaap woont vlakbij. Het zijn idyllische huisjes en Mark leest vaak in een van de 'hof' tuintjes om de hoek.

Hij heeft een scooter waarmee hij naar zijn ouders kan die in Vinkel wonen, naar zijn werk drie dagen per week in Wijk en Aalburg bij een garagebedrijf, en naar vrijwilligersactiviteiten. In zijn garage staan ook twee andere scooters waaronder die van Jaap. Vaak gaat hij ook wandelen, zoals in de Loonse en Drunense duinen.

Vrijwilligersactiviteiten

Mark heeft geleerd, zoals hij zelf zegt, zelfstandig te wonen en vertelt trots over zijn werk bij het garagebedrijf, maar vooral ook over zijn vrijwilligersactiviteiten. Zo wandelt hij met bejaarden in rolstoel en zet hij zich in voor de Zonnebloem. Hij vindt dat geweldig om te doen; het geeft de week een vaste indeling en hij doet de activiteiten met veel plezier en overgave. Volgende week gaat hij met zijn begeleider op vakantie, waar hij zich enorm op verheugt. Hij is ook vrijwilliger bij onze vereniging nu hij sinds begin januari samen met Jaap de bibliotheek onder zijn beheer heeft genomen. Dat brengt ons bij een van zijn hobby's: postzegels sparen.

De postzegels

Mark is helemaal gek van postzegels 'met wielen'. Dat sluit aan bij zijn werk bij het garagebedrijf en zijn andere hobby, namelijk sparen van Mercedes auto's schaal 1:18. Mark was in de periode 2010-2014 ook lid van onze vereniging en verzamelde toen naast auto's ook België. Maar hij kon dat niet goed overzien en is toen gestopt. Zijn moeder heeft de

verzameling België voortgezet.

Maart 2018 is hij opnieuw lid geworden. Hij beperkt zich nu tot het verzamelen van 'alles op wielen' waaronder vooral auto's en fietsen, brandweerauto's en ambulances, maar ook Nederland vanaf 1972 (zijn geboortjaar) en muziek allerlei; op muziekgebied werd hij gemotiveerd door de reggae van Bob Marley. Mark is goed thuis op Marktplaats en eBay, waar hij zo nu en dan wat koopt. Mark heeft ook speciale interesse voor de oorlog, zeker na zijn bezoek aan het oorlogsmuseum in Overloon.

Tot slot

We komen aan het einde van ons gesprek. Mark kan nog veel meer vertellen. En dát mag ik van hem niet vergeten te vermelden: hij volgt ook de Formule 1

(Verstappen) - logisch als je zo gek bent op alles met wielen. Het is fijn te zien dat Mark veel plezier beleeft aan zijn vrijwilligersactiviteiten, aan zijn hobby samen met zijn begeleider Jaap, en trots is op zijn vrijwilligerswerk voor onze vereniging. En wij ook op hem natuurlijk! Op de terugweg laat hij mij zijn appartement zien, evenals zijn oude huisje om de hoek en het hofje waar hij rust vindt op het bankje. Mark heeft in Heusden zijn draai en rust gevonden, een goede en warme plek.

-o-o-o-

NIEUWE EMISSIES

- 19 augustus:** Openbaar vervoer in Nederland van toen naar nu:
velletje van 6 verschillende postzegels van € 0,87
Idem internationaal:
velletje van 6 verschillende postzegels van € 1,45
- 16 september:** Beleef de natuur – bomen en bladeren:
Velletje met 10 verschillende postzegels

Pzh West Brabant

*Prins Bernhardstraat 13
4793 CT Fijnaart*

*Tel.nr. 0168-462641
E-mail: pzhwestbrabant@home.nl*

RUIME SORTERING POSTZEGELS VAN VEEL EUROPESE LANDEN
(o. a. gespecialiseerd in Nederland, Duitsland, Zwitserland en Frankrijk)
OOK EEN UITGEBREIDE STOCK VAN O. A. AUSTRALIË

Op de donderdagse verenigingsavonden ben ik altijd aanwezig.
Indien u geïnteresseerd bent in een bepaald gebied kunt u mij dit laten weten. Ik breng dan het gevraagde voor u mee.
Ook altijd een ruime keuze in 5-centsboeken. Tevens behandeling van mancolijsten.

KUNST OP DE KAART (10)

Alexander Savinov (1881-1942)

door Han de Bruin

Omdat het nog vakantie is, wordt het tijd voor een uitstapje naar het buitenland. Ditmaal een Ansichtkaart die in 1911 verzonden is vanuit Rusland naar Frankrijk. De kaart is op 29 juli 1911 vanuit Nizjni Novgorod verzonden naar Argenteuil, een voorstad van Parijs.

Nizjni Novgorod (vertaald: lage nieuwe stad) ligt circa 400 kilometer ten oosten van Moskou en is met ongeveer 1,25 miljoen inwoners de op vier na grootste stad van Rusland. De stad is voor de meesten beter bekend onder de naam Gorki, zoals de stad tussen 1932 en 1990 genoemd werd, als eerbetoon aan de hier geboren schrijver Maksim Gorki (1868-1936).

De kaart is door de heer A. Savinov verzonden aan mevrouw (chère demoiselle) Andrée Lemonnier, wonende 11 Rue des Buttes in Argenteuil (Seine et Oise).

De naam Lemonnier is in Frankrijk een veel voorkomende naam en ook de naam Andrée Lemonnier komt veelvuldig voor. Haar identiteit blijft dus nog in het ongewisse.

Dat er – ondanks Napoleon – lange tijd warme banden geweest zijn tussen Rusland en Frankrijk is bekend. Vóór de Russische revolutie was daar nog voldoende ruimte voor. Na de Russische revolutie was Frankrijk een dankbaar toevluchtsoord voor de Russische adel.

De tekst aan de adreszijde van de kaart luidt (vrij vertaald):

“Geachte mejuffrouw! Eindelijk ben ik in de gelegenheid u te schrijven! Duizend verontschuldigingingen voor het feit dat ik u al zolang niet teruggeschreven had. Ik kon dat niet doen, omdat ik me op het platteland bevond; 120 ‘lieues’¹ verwijderd van Nizjni Novgorod. Ik bied u nogmaals duizend excuses aan; ik hoop dat u me zult vergeven. Schrijft u mij alstublieft, zult u niet boos op me worden, dat ik deze brief in het Frans geschreven heb?”

Esperanto

Dat laatste klinkt wat vreemd, maar valt bij nader inzien wel te verklaren. De eerdere correspondentie tussen hen beiden is hoogstwaarschijnlijk in een andere taal gevoerd. En de heer Savinov probeert nu mejuffrouw Lemonnier voor zich in te nemen door haar in haar eigen Franse taal aan te schrijven.

Die andere taal is hoogstwaarschijnlijk het Esperanto² geweest. De brief is namelijk gericht aan ‘F-ino’ Andrée Lemonnier. ‘F-ino’ is de afkorting in het Esperanto van ‘Fraulino’, dat mejuffrouw betekent. Een tweede aanwijzing voor het Esperanto, is te vinden in de opmerking na de datum linksboven: ‘*Lau malnova stilo*’. Dat betekent in het Esperanto: ‘oude stijl’.

Juliaanse en Gregoriaanse kalender

Die opmerking ‘oude stijl’ is een verwijzing naar de (oude) Juliaanse kalender. De huidige Gregoriaanse kalender is namelijk pas in 1918, zeven jaar ná het schrijven van deze brief, in Rusland ingevoerd. In Frankrijk was dat al veel eerder (drie-en-een-halve eeuw), in 1582, gebeurd.

Omdat de Juliaanse kalender in de 20ste eeuw 13 dagen achterliep op de Gregoriaanse kalender, is de brief in de huidige jaartelling dus niet op 29 juli

¹ Lieue was de Franse benaming voor een afstand die men in een uur te voet aflegde (Eén uur gaans). De Franse lieue werd volgens het besluit van 18 augustus 1803 van de Code Napoléon vastgelegd op 1327 Rijnlandse roeden (4.972m). 120 lieues was dus een afstand van bijna 600 km.

² Esperanto is een door de Poolse taalkundige Lejzer Zamenhof ontworpen kunsttaal. In 1887 publiceerde hij onder het pseudoniem Dr. Esperanto – ‘iemand die hoopt’ - het eerste boek over de taal met de titel: *La internacia lingvo* (= de internationale taal). De taal werd echter bekend onder Zamenhofs pseudoniem en kreeg zo de naam Esperanto.

1911, maar op 11 augustus 1911 geschreven en verzonden. Op het Franse poststempel zijn met enige moeite ook delen van de ontvangstdatum van '16' en 'II' (16 augustus 1911) te ontwaren. De brief heeft er dus vijf in plaats van 18 dagen over gedaan.

A. Savinov

Over de afzender A. Savinov, is meer bekend. Dat is de kunstschilder Alexander Ivanovich Savinov (1881–1942) geweest.

A.I. Savinov

Zelfportret

Portret van zijn echtgenote

Savinov werd geboren op 17 juli 1881 in Saratov, een stad aan de Wolga. In 1902-1908 studeerde Savinov aan de Keizerlijke Academie voor Schone Kunsten in Sint-Petersburg. Na zijn afstuderen reisde hij op basis van een door de Academie voor Schone Kunsten verstrekte beurs naar Italië om zich verder in de schilderkunst te bekwamen. Vermoedelijk heeft hij ook Parijs bezocht. Na zijn terugkeer uit Italië wijdde Savinov zich in Sint-Petersburg tot zijn dood aan het kunstonderwijs. Daarnaast bleef hij zelf ook nog schilderen. Savinov stond mede aan de wieg van de zogenaamde 'Leningrad School of Painting', die zich in de jaren 1930-1950 ontwikkelde.

Ten tijde van het verzenden van de ansichtkaart was hij net 30 jaar geworden en stond hij dus nog aan het begin van zijn carrière. Op de beeldzijde vervolgt hij -deels in Esperanto- vrij vertaald:

“Hoe is het daar ? Wat voor nieuwtjes zijn er in Argenteuil? Waar houdt u zich mee bezig? Hoe is het met u, hoe is het met uw gezondheid ? Ik kijk reikhalzend uit naar uw antwoord ('la repondon' in Esperanto). Uw toegenegen vriend, Alexandre Savinov.

SANDD WORDT VOLWASSEN

Sandd werkt tegenwoordig al met echte postzegels en postwaardestukken (verzending maandblad Filatelie...) en zelfs met iets dat op een datumstempel lijkt. Vorige maand werd het postbedrijf, dat mogelijk zal samengaan met PostNL, geconfronteerd met het verschijnsel waaronder ook de PTT regelmatig heeft geleden: diefstal en dumpen van post door een bezorger/postbode.

In het Brabants Dagblad van 13 juli j. l. lezen we:

LAREN Postbedrijf Sandd heeft de postbode getraceerd die de afgelopen tijd vele duizenden brieven en tijdschriften in de bossen rond Laren heeft begraven, verspreid over acht kuilen. Alle post werd voor onderzoek overgebracht naar een sorteercentrum. In dat onderzoek kwam de dader al snel naar voren.

Sandd verzekert dat er tegen de postbode 'passende maatregelen' genomen worden.

Alle in het bos gevonden onbeschadigde poststukken worden alsnog verstuurd. Beschadigde post gaat terug naar de afzenders, zodat die in de gelegenheid worden gesteld deze opnieuw te versturen.

'FACÉE SCHAEFFER' TYPENRADER- EN NACHTUUR GROOTRONDSTEMPEL OP ÉÉN ANSICHTKAART

door Hans Kremer

De hier afgebeelde Ansichtkaart (afb. 1) werd verstuurd op 17 februari 1906 van 's-Gravenhage (17.2.06 8-9N.) en vervoerd met de nachttrein naar Amsterdam (18 FEB 06 12-2V).

Afb.1: Facée Schaeffer typenraderstempel en Nachttreinstempel; 17/18 februari 1906, met detail.

Het vertrekstempel van 's-Gravenhage is aangebracht door een **Facée Schaeffer** stempelmachine, voorzien van een typenraderstempel (Vellinga 209). Vellinga noemt de gebroeders Martin uit Berlijn als makers van deze stempelmachine. Maar uit een uitgebreide behandeling van deze stempelmachine in Handboek Postwaarden Nederland (A8 - 36) blijkt de stempelmachine gemaakt te zijn door Gebr. P.H. Caminada uit 's-Gravenhage. De machine werd gebruikt in 's-Gravenhage in het bijkantoor Parkstraat, maar voldeed niet aan de verwachtingen. Afstempelingen gemaakt met de 'Parkstraat'-stempelmachine zijn bekend van 25 november 1905 t/m 23 februari 1906, een periode van slechts drie maanden.

— Nachtposttrein. Met ingang van beden is een nachtposttrein ingevoerd tuaschen Amsterdam en Rotterdam en terug.

Vertrek van Amsterdam 's nachts 2.20 uur, Gr. tijd.

Aankomst te Rotterdam 's nachts 5.10 uur, Gr. tijd.

Vertrek uit Rotterdam 's nachts 2.5 uur, Gr. tijd.

Aankomst te Amsterdam 's nachts 3.56 uur, Gr. tijd.

Met dezen trein kan worden verzonden de correspondentie voor de route Amsterdam—Rotterdam en voorts voor de eerstvertrekken- de treinen uit Rotterdam naar Gelderland (Betuwe), Zeeland, Noord-Brabant, Limburg, België, Frankrijk en hetgeen via genoemde landen behoort te worden verzonden.

De laatste buslichting voor dezen nachttrein zal plaats hebben aan het hoofdkantoor des nachts te 1.30 Greenw. tijd of 1.50 plaats- tijd, terwijl de laatste lichting der hulpbrievenbussen in de stad zal geschieden zoonst thans, nl. te 11 u. 25 Gr. t. of 11.45 pl. tijd.

In de boven de brievenbussen geplaatste urenborden zullen geleidelijk de noodige wijzigen worden aangebracht.

De in deze bedoelde posttrein zal in den nacht van Zondag op Maandag niet loopen.

Afb. 2: De Gooi- en Eemlander, 1 april 1905.

De **Nachttreinstempels** zijn voor het eerst uitvoerig beschreven in het boek 'Postmerken '86'.

In het kort: op het traject Amsterdam-Rotterdam werd begin 1900 veel post vervoerd. De PTT besloot om extra nachttreinen te laten lopen om de hoeveelheid post per treinrit te verlichten.

De eerste nachttrein vertrok op 1 april 1905 van Amsterdam naar Rotterdam (afb. 2). In plaats van het tot dan toe gebruikte stempel-interval van 12-6 V, werden voortaan de stempels met 12-2 V, en 2-6 V intervallen gebruikt.

Postzak #173 (mei 1993) definieert de gebruiksperiode van de in Amsterdam als aankomststempels gebruikte 12-2 V nachtuurkarakters (zie afb.1 grootrond) als 30-07-1905 (vroegste datum) tot en met 6-12-1910 (laatste datum), een relatief korte periode van vijf en een half jaar .

Het voorkomen van wat ik voor het gemak een 'Facée Schaeffer' stempel noem en een nachtuurkarakter stempel op één poststuk is iets wat je niet zo vaak ziet.

“THE STAMP”

Precies drie jaar geleden kon u lezen in Hertogpost dat het Brabants Dagblad had laten weten dat begin 2017 in de Bossche Karrenstraat een groot hotel-restaurant zal worden geopend. *Het krijgt als naam De Postzegel, een verwijzing naar het gelijknamige hotel-restaurant dat daar vroeger was gevestigd.* Dit was een mooie aanleiding een en ander te vertellen over de geschiedenis van het pand, waar in de jaren vijftig van

de vorige eeuw de bijeenkomsten onze vereniging een tijdlang hebben plaatsgevonden.

Bij het krantenbericht in 2016 was waarschijnlijk, zoals wel vaker, de wens de vader van de gedachte. Het duurde tot 18 juli j.l. dat in een paginagrote advertentie de volgende aankondiging was te lezen:

Na een slopende verbouwing van meer dan 3 jaar is eindelijk weer leven in de brouwerij in een pand dat in de geheugens van generaties gegrift staat [...] Vanaf vandaag kan iedereen weer terecht aan de Karrenstraat 77.

In het pand bevinden zich nu 25 hotelkamers, twee restaurants en een bar. De inrichting is weelderig van stijl en romantisch/nostalgisch van karakter. Tot de doelgroep van de onderneming behoren natuurlijk ook bezoekers uit het buitenland. Wellicht om die reden moest de naam ‘De Postzegel’ wijken voor ‘The Stamp’. Of is een postzegel (want wie weet nog wat dat is...) niet meer ‘hip’ genoeg? Dan liever ‘The Stamp’, dat klinkt kort en krachtig!

Deze gelegenheid wil ik aangrijpen om een foto te tonen die zich in mijn verzameling bevindt en die de Karrenstraat laat zien zoals die was versierd bij gelegenheid van de viering van het 750-jarig bestaan van de stad in 1935.

Onder wapperende vlaggen laat een stel Bossche kindertjes laten zien hoe braaf ze zijn. Karren hangen hoog in de lucht, zodat je weet in welke straat men zich bevindt. Rechts achter het Loodgietersstraatje: Hotel de Postzegel. Links een zgn. telefoonmast. Achterin het 'Gele Monster' van De Gruyter. En voor de met een sterke loep uitgeruste toeschouwer: twee winkels in de Visstraat: het sigaren- en sigarettenmagazijn van de Gez. Festen en N.V. Wijnschenk's Vischhandel. H. v. W.

Jenseits von gut und böse
„Um Himmelswillen – jetzt tauschen sie wieder!“

In 's hemelsnaam – nu ruilen ze alweer!

TYPE VETH: ENKEL- EN MEERVOUDIGE FRANKERINGEN

afl. 22: frankeringen met de 30 cent donkerlila

door Adam van der Linden

Amsterdam, 23 december 1925. Ozean-Brief met bestemming Berlin-Wilmersdorf. Tarief: als brief tot 20 gram + aantekenrecht. Het tarief is gelijk aan 'gewone post'. De PTT legde een en ander op een bijsluiter als volgt uit:

Biggaand telegram is een z.g. Radiobrief, op het schip van oorsprong aangenomen, om draadloos te worden overgezonden naar een passeerend schip en door dit laatste bij aankomst in een haven te worden doorgezonden als brief. Radiobrieven kunnen evenwel niet in tegenovergestelde richting, d. i. van land naar schip, worden gezonden. Deze soort telegrammen mag niet verward worden met die, welke over de gehele route telegrafisch worden verzonden.

K.H. 20 100023

Amsterdam CS, 8 april 1937. Brief naar Frankfurt. Tarief: brief tot 20 gr. 12½ ct, expresrecht 25 ct. Frankering 7½ ct te weinig. De brief is per expresse besteld omdat het expresrecht is voldaan. Duits expres-stempel op achterzijde. Het tekort werd verdubbeld: 15 ct. De Duitse tegenwaarde hiervan is 30 Pfennig, met blauw krijt geschreven. Duitsland kende geen portzegels.

's-Gravenhage-Nassauplein, 23 februari 1935. Aangetekende expresbrief met lokale bestemming. Tarief: lokale brief tot 20 gr. 5 ct, aantekenrecht 15 ct, expresrecht 10 ct. Samen 30 ct.

Wijhe, 19 april 1927. Brief met waarde aangifte met bestemming Joure.
 Tarief: brief tot 20 gr. 10 ct, vastrecht waarde, aantekenrecht 15 ct. Variabel recht
 waarde 2½ ct per 100 gulden; d.w.z. voor 118,22 gulden: 5 ct. Samen 30 ct.

Amsterdam-Kwakersplein, 17 november 1927. Brief met bestemming Staszfurt-Leopoldshall, Duitsland.

Tarief: brief tot 20 gr. 15 ct, aantekenenrecht 15 ct, expresrecht 30 ct. Totaal 30 ct.

STROOKJE van door het postkantoor betaalde waarde. COMPTON (Conto) debetatoe par le destinataire.	KANTOOR VAN ZENDING EN INRICHTINGEN 686 Haarlem WAASING TILLY Freres	NEU D'ONNEE NUMERO 2 EN REGISTREMENT	PLAATS voor aanschrijving van Nederlanders. TIMBRES POSTE
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de bureau d'origine	686 Haarlem WAASING TILLY Freres	175-B PAYS-BAS RANGSOEFEN WAARDE (--) VALEUR DECLAREE	Four purple postage stamps
WAASING TILLY FRERES HAARLEM HOOLLAND	ADRESKAART BULLETIN D'EXPEDITION	FL. 1.40 Grosses (1 kg. 1,20 gld.) Netto (0,500 kg.)	Postmark: HAARLEM 23 JUN 1926
WAASING TILLY FRERES HAARLEM HOOLLAND	AAN <i>Mrs. Herisau</i>	Staat en nr. <i>Herisau</i>	Postmark: ARNHEN 23 JUN 1926
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de la poste.	Staat en nr. <i>Herisau</i>	Land van bestemming: <i>Suisse</i>	Postmark: ARNHEN 23 JUN 1926
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de la poste.	Land van bestemming: <i>Suisse</i>	Postmark: ARNHEN 23 JUN 1926	Postmark: ARNHEN 23 JUN 1926

Haarlem, 23 juni 1926. Adreskaart van een pakket naar Herisau, Zwitserland. Tarief: pakket van 1.4 kg. 1,20 gld. via Duitsland. Remboursrecht over 24 gld. vast recht 15 cent, variabel recht 15 cent. Particulier strookje Waaning Tilly.

STROOKJE van door het postkantoor betaalde waarde. COMPTON (Conto) debetatoe par le destinataire.	153 BROEK IN WATERLAND	BUREAU D'ONNEE ET NUMERO D'EN- REGISTREMENT.	PLAATS voor aanschrijving van Nederlanders. TIMBRES POSTE
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de bureau d'origine	153 BROEK IN WATERLAND	PAYS-BAS RANGSOEFEN WAARDE (--) VALEUR DECLAREE	Four purple postage stamps
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de la poste.	ADRESKAART BULLETIN D'EXPEDITION	FL. 1.00 Grosses (1 kg. 1,20 gld.) Netto (0,500 kg.)	Postmark: WATERLAND 1 SEP 1938
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de la poste.	AAN <i>Mr. H. P. White</i>	Staat en nummer: <i>6618 Dallas Ave.</i>	Postmark: WATERLAND 1 SEP 1938
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de la poste.	Land van bestemming: <i>TEXAS U.S.A.</i>	Land van bestemming: <i>TEXAS U.S.A.</i>	Postmark: WATERLAND 1 SEP 1938
Strookje van het tarief van verzending. Tribune de la poste.	Land van bestemming: <i>TEXAS U.S.A.</i>	Land van bestemming: <i>TEXAS U.S.A.</i>	Postmark: WATERLAND 1 SEP 1938

Broek in Waterland, 1 september 1938. Adreskaart naar Texas, USA. Tarief: 90 ct tot 1 kg.

Ieder lid van de vereniging kan kavels aanbieden voor de Wilde Veiling.

- De aanbieder koopt ad 25 cent per kavel twee identieke nummerstickers.
- De aanbieder dient zelf bij te houden welke van zijn of haar kavels zijn verkocht.
- De inzet van de kavels is 50 cent. Per bod is de verhoging eveneens 50 cent.
- Er wordt geen provisie berekend.
- De aanbieder houdt zijn kavels bij zich totdat hij aanwijzing krijgt waar hij zijn kavels ter inzage kan inleveren.
- De veiling gaat in blokken van tenminste 100 kavels.
- Het aantal kavels is maximaal 400.
- Elke aanbieder kan per blok van 100 kavels ten hoogste 25 kavels inbrengen.
- Gedurende de pauzes tussen de blokken kunnen de kavels van het nieuwe blok worden bezichtigd.
- Nadat alle blokken zijn geveild,
 - rekenen kopers de gekochte kavels af en halen deze op
 - halen aanbieders de niet verkochte kavels weer op tegen inlevering van de betreffende nummersticker
 - wordt afgerekend met de aanbieders.
- Kavels kunnen alleen worden ingeleverd tijdens de avondbijeenkomst zelf.
- In alle gevallen waarin dit reglement niet voorziet beslist de veilingmeester.

Dringend verzoek aan de verkopers de kavels in te leveren vóór 19.30 uur, zodat op tijd en met opgeruimde tafels de verkoop kan beginnen.

**DE VERKOOP VAN NUMMERSTICKERS ZAL
DAAROM STOPPEN OM 19.30 UUR.**

N. B. Bij het bekijken van kavels s. v. p. pincet gebruiken.

POSTSTUK VAN DE MAAND

Transatlantische briefkaart

New York, 6 april 1885. Briefkaart van 1 \$cent met bestemming Groningen.
Het tarief was 2 \$cent.

Volgens het Postverdrag van Parijs van 1 april 1879 moest op het poststuk de letter **T**(axe) worden vermeld met een aanduiding van het tekort in goudcentimes: zie het Amerikaanse cirkelstempeltje linksboven met '**centimes 5 N. Y.**' en de letter '**T**', half in het Groningen stempel.

De met twee vermenigvuldigde tegenwaarde was in Nederlands geld 5 cent.
Bestellerstempel **F. 5** gedeeltelijk over de portzegel van 5 cent.

Aankomst in Groningen 17 april 1885.

Vanaf 1 april 1881 moesten ontoereikend gefrankeerde poststukken vanuit het buitenland worden voorzien van (straf)portzegels.

D. v d. L.

-o-o-o-

